

IRODALOM.

1. „Gemma“, vagy erény és bűn, az Orsz. Állatvédő-Egyesület könyvtárának II. kötete, regény, írta Elpis Melena, fordította Szalkay Elvira, a pozsonyi állami felsőbb leányiskolánál az angol nyelv tanítónője. Ára díszesen kötve 40 kr. Társulati tagoknak 30 kr. Postán küldve 10 krral több.

Elpis Melena görög név alatt Schwartz Esperanze bárónéra, európai műveltséggel bíró, mély érzéssel és tudományokkal gazdag úrinőre ismerünk, kinek 40-nél több műve német, angol, francia, olasz és új-görög nyelven jelent meg, mivel ő ez öt nyelven ír és hét nyelvet beszél. Legjobb műveinek egyike a fent nevezett regény, mely most az egyesület kiadásában magyar nyelven jelent meg. A szerzőnő e műben az élveboncolást, a viviszektiót álcázza le, mely eddig a tudomány köpenye alá rejtve, üzelmeit csak titokban üzte. Az egész novella egy fehkölt szellemi nő, Gemma szerepéhez van fűzve, kinek személyisége kötve tartja az embert mindvégig. A művelt hölgyek ismereteit messze túlhaladó, tudományszomjas és nemesszívű „Gemma“, egy emlékiratot szerkeszt az angol királyné számára, melyben az élveboncolás iszonyatoságait elsorolva, kérve-kéri Ő Felségét e kínzásnak birodalmában való eltörlését.

Az élveboncolási kérdés, — mondja Knodt Emil lelkész, — jelenleg egyike a legfontosabb kulturkérdéseknek; ahhoz nemcsak orvosi, hanem általános humanitási tekintetből kell hozzá szólnunk. Önkéntelenül is azt kérdezzük, mi áll magasabban: a tudás vagy lelkiismeret, az agy vagy szív, az intelligencia vagy ethika, a kutatás vagy irgalom? A felelet erre nem nehéz, mivel tudjuk, hogy csak e kettőnek, t. i. a tudománynak és emberszeretetnek összhangja; a humanizmusnak tulajdonképpeni ideálja.

Ilyen s ehhez hasonló eszméket tárgyalt Elpis Melena regényében. Űgyes, érdekesítő történelmi adatok közé csusztatja a humanus intézményeket; tartalma, mint előadása nemes és szellemes, egyes részek elragadóak. A milyen igaz, hogy az élveboncolás az állatoknak véghetetlen nagy kínokat okoz, olyan való az is, hogy az emberi érzületet megkeményíti és eldurvitja — ezért e mű az irgalomnak valóságos apologiája.

Nagyon melegen ajánljuk társulati tagjainknak és a nagy közönségnek.

2. **Új hangok.** Állatelegiák, szatirák s másfélék — czim alatt ponori The w r e w k Á r p á d tól jelent meg egy csinosan kiállított füzetke, melyben az egyes állatok panaszait — szép költői formában előadják: mennyit kell szenvedniök az emberek durvaságai miatt. Szatirikusan fel vannak állítva az állatkinzó szokások, ökölvialad a kenguruval, az ökörsütés a budai vérmézőn és befejezetül: Állatvédelmi verses arany szabályok s jelmondatok a tanuló ifjuság számára. — Alkalmunk lesz több-